

door, voor en met bewoners

Jaarplan 2024

Kortenhoef, oktober 2023

Energiecoöperatie Wijdemeren

Dodaarslaan 2b 1241XJ Kortenhoef

Info@ECWijdemeren.nl www.ECWijdemeren.nl

Inhoud

Inleiding bewonersorganisatie	5-7
Algemene doelstelling Energiecoöperatie Wijdemeren Werken met lokale betrokkenheid en deskundigheid vanuit gemeentelijke opgave Organiseren vanuit de dorpen, een gebiedsgerichte aanpak De coöperatieve beweging (regionaal, provinciaal en landelijk) Basisorganisatie en convenant gemeente	
Klimaatbewustzijn	8-10
Bewustzijn versterken en kennis opbouwen Bereikbaarheid, energieloket en energiecafé Duurzaamheidscentrum Informatieavonden Media voor informeren bewoners Leidraad voor medewerkers Scholing en intervisie Energie-educatie Kompas op Groen Duurzame dorpen in actie 2024	
Energiebesparing	11-14
Onderzoek Energiestaat woningen: verduurzaming en isolatiemaatregelen Meerjarig project Lokale Isolatie Aanpak (LIA) Meerjarig project eerste hulp bij stijgende energielasten (energiearmoede) De energiecoachteams per dorp De collectieve inkoopacties (regionaal krachten bundelen) Klaar voor de winter Warmtescans Waterzijdig inregelen Zetmop60 Lokaal je huis verwarmen	
Buurtwarmte	15-16
Wijkuitvoeringsplannen Bewonerscontactgroep Nederhorst Kerngroep Coöperatief warmtebedrijf	
Energieopwekking	17
Lokaal 100% groene energie Projecten energieopwekking 20% energie-inkoop gemeente	
Bijlage: toelichting budget 2024	19-20
Subsidie overzicht	

Inleiding bewonersorganisatie

Voor u ligt het jaarplan 2024 van de energiecoöperatie Wijdemeren, de bewonersorganisatie voor energievraagstukken in Wijdemeren. Ook voor 2024 maken we weer grote stappen.

We werken samen met de gemeente aan een convenant voor de lange termijn waarmee we de basisorganisatie borgen. Naast onze vele jaarlijkse activiteiten zijn er een aantal meerjarige projecten zoals de lokale isolatie aanpak (LIA) die gepland is tot 2027 en de eerste hulp bij stijgende energielasten (energiearmoede) die (met een extra budget) verlengd is tot eind 2025 en waarin we ook de energie-educatie (Kompas op Groen) meenemen en een extra budget voor de LIA (lokale isolatieaanpak) uit halen.

Het grote dakenplan voor energieopwekking van bedrijven tot eind 2025 wordt uitgebreid met een driejarig project voor energiebesparing om bedrijven voor te bereiden op het stimulerend toezicht van de omgevingsdienst. Ook de voorbereiding van de wijkuitvoeringsplannen komt in een volgende fase. Voor Nederhorst den Berg Blijkpolder gaat het om de voorbereiding van het wijkuitvoeringsplan voor een warmtenet. Voor Kortenhoeft Noord starten we voordat we het plan voor een warmtenet nader gaan uitwerken eerst nog een uitgebreid isolatietraject. Voor Loosdrecht Noord en Ankeveen kern lijkt een warmtenet niet haalbaar en ligt de focus op een isolatietraject ter voorbereiding van individuele warmtepompen of nieuwe ontwikkelingen.

Na de uitwerking van de basisorganisatie en de vier pijlers geven we een korte toelichting op de meerjarige projecten en de budgetten daarvoor.

Energiecoöperatie Wijdemeren

Algemene doelstelling en organisatie Energiecoöperatie Wijdemeren

De energiecoöperatie Wijdemeren (ECWijdemeren) is in 2017 opgericht door, voor en met bewoners, werkt via een diversiteit aan activiteiten, werkwijzen, campagnes en projecten aan duurzaamheid in het algemeen en de energietransitie in het bijzonder. De energiecoöperatie gaat voor de energietransitie uit van vier pijlers: klimaatbewustzijn, energiebesparing, energieopwekking en buurtwarmte.

De energiecoöperatie is een professionele maatschappelijke organisatie die zich sterk maakt met vrijwillige en betaalde lokale deskundigheid en verantwoordelijkheid neemt voor het betrekken van bewoners bij de energietransitie. De energiecoöperatie gaat uit van de bewoners en het gebied, werkt vanuit de dorpskernen, wijken en straten om de energietransitie in Wijdemeren zo toegankelijk mogelijk te maken voor bewoners en zowel individueel als collectief praktijk te maken van de energietransitie. De energietransitie vraagt inzet van iedereen die woont en werkt in de dorpen en wijken van Wijdemeren. De energiecoöperatie ziet de energietransitie als een gezamenlijke opgave en brengt bewoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en gemeente bij elkaar via concrete acties, projecten en gesprekken.

Werken met lokale betrokkenheid en deskundigheid vanuit gemeentelijke opgave

De energiecoöperatie werkt intensief samen met de gemeente, die zorgdraagt voor de duurzaamheidsagenda Wijdemeren en verantwoordelijk is voor de opgave van de energietransitie. Samen met de gemeente maar wel vanuit een onafhankelijke positie, werkt de energiecoöperatie eraan om vraagstukken en opdrachten op het gebied van energietransitie op te pakken, uit te werken en uit te voeren met lokale betrokkenheid, deskundigheid en initiatiefkracht. De energiecoöperatie bouwt aan een pool van lokale deskundigen die daarvoor ingezet kunnen worden. Deze pool bestaat uit een combinatie van vrijwillige en in te huren lokale deskundigheid. Bewoners die ervaring hebben opgedaan met het verduurzamen van de eigen woning. Zelfstandige ondernemers (ZZP) die graag maatschappelijk bijdragen. Gepensioneerden met veel kennis en ervaring. Mensen met werk bij diverse bedrijven in de energiesector die hun kennis graag vrijwillig lokaal willen delen. Jonge mensen die uit goede banen stappen om invulling te geven aan hun maatschappelijke betrokkenheid of om dichterbij de zin van het leven te staan. Het is indrukwekkend wat er aan kennis en ervaring lokaal beschikbaar is. De coöperatie functioneert als schakel en biedt een platform en infrastructuur om vragen, opdrachten, initiatieven, beschikbaarheid en kennis bij elkaar te brengen en verder te helpen. Voorwaarde voor iedereen die betaald werk doet via de energiecoöperatie is een maatschappelijke basis met een vrijwillige inzet van gemiddeld 2-4 uur per week. Op dit moment zijn er 43 bewoners die zich actief inzetten vanuit de energiecoöperatie Wijdemeren, waarvan 13 personen ook een deels betaalde rol hebben. Iedereen die een actieve rol wil vervullen is welkom.

Organiseren vanuit de dorpen, een gebiedsgerichte aanpak

Een bewonersorganisatie vertrekt vanzelfsprekend vanuit de eigen leefomgeving van de bewoners: het eigen huis, de straat, de buurt, het dorp en de gemeente en sluit met de opbouw van de organisatie hierbij aan. De eerste jaren lag de focus vooral op het bewust worden van energiegebruik, het individueel helpen van bewoners met het verduurzamen van hun huis, particuliere en collectieve opwekking, via straatgesprekken uitwisselen, investeren in gezamenlijke aandacht en bewoners informeren over de energietransitie. Daarnaast komt nu de gebiedsgerichte aanpak steeds meer centraal te staan. Dit krijgt onder andere gestalte via de informatiepunten en energiecoachteams per dorp, het grote dakenplan met gebiedsregisseurs per dorp/bedrijventerrein en tenslotte de buurten waar we werken aan isolatieprogramma's en wijkuitvoeringsplannen voor de warmtransitie, actief de lokale betrokkenheid stimuleren en bewonersgroepen vormen die per dorp meehelpen om het keuzeproces in goede banen te leiden.

De coöperatieve beweging (regionaal, provinciaal en landelijk)

Landelijk-provinciaal-regionaal en lokaal verbinden we ons in de coöperatieve beweging die staat voor het organiseren van zeggenschap en eigenaarschap vanuit bewoners. Steeds meer bewoners nemen het initiatief om lokaal met de energietransitie aan de slag te gaan. Inmiddels zijn er in Nederland meer dan 750 energiecoöperaties en dit aantal is nog steeds groeiende. Om van elkaar te leren bundelen de lokale energiecoöperaties in het Gooi regionaal (Energie Verbonden) krachten en werken we van daaruit ook weer provinciaal (Energie Samen Noord-Holland) en landelijk (Energie Samen) met elkaar samen aan ontwikkeling van deskundigheid en professionaliteit. Via Energie Verbonden wordt gedeeld en afgestemd in de regio. Waar nodig worden krachten gebundeld zoals voor de collectieve inkoopacties en de scholing van energiecoaches. De energiecoöperaties nemen via Energie Verbonden deel aan het Regionaal Energietransitieteam (RET) en bestuurlijk overleg met alle partners in de regio (STER), zijn partner in de regionale energiestrategie (RES) en werken samen met het regionale energiedienstenbedrijf (EDB). Via Energie Samen Noord Holland participeert de energiecoöperatie onder andere in de werkgroep buurtwarmte, waarin warmteprojecten uitgewisseld worden en experimenteel in de Projectcentrale, waarin we mede gefinancierd door de provincie Noord Holland projecten voor energieopwekking in kaart brengen en kennis delen.

Basisorganisatie 2024 en convenant gemeente

De vraagstukken en projecten van de energietransitie worden steeds omvangrijker, de energiecoöperatie wordt steeds groter en de borging van de energiecoöperatie voor de langere termijn steeds belangrijker. We werken aan een basisorganisatie die werkt door, voor en met bewoners, als een energiegemeenschap zorgdraagt voor zeggenschap en eigenaarschap van bewoners, gebruik maakt van lokale deskundigheid en investeert in lokale kennis. Een basisorganisatie die als energieloket bereikbaar en toegankelijk is voor vragen van bewoners. Een stevige basisorganisatie die voorbereid is op de verrassingen van de energietransitie en de grote projecten die op ons afkomen aankan, maar ook kan blijven bestaan als er even geen projectgelden zijn. Met de gemeente werken we aan een convenant om deze basisorganisatie voor de toekomst financieel mogelijk te maken en de positie van de energiecoöperatie te borgen.

Voor 2024 is onze ambitie om de basisorganisatie goed in te richten met:

- een algemeen coördinator
- drie vaste krachten voor energieopwekking, energiebesparing en buurtwarmte
- een bureauteam van twee personen voor bewonerscontacten, planning en administratie
- stevige energiecoachteams per dorp die met bewoners in gesprek gaan over het verduurzamen van de woning en met bewoners energiebesparingsplannen maken
- drie gebiedsregisseurs voor de energieopwekking en energiebesparing van bedrijven per dorp

en naast de basisorganisatie werken we met verschillende projectleiders en EP-Adviseurs voor de projecten.

De basisorganisatie werkt vanuit de vier pijlers van de energietransitie: klimaatbewustzijn, energiebesparing, energieopwekking en buurtwarmte. In dit jaarplan wordt per pijler focus, aanpak en projecten beschreven. Vervolgens maken we nog een overzicht van de projecten en de daarbij behorende subsidies.

Klimaatbewustzijn

Bewustzijn versterken en kennis opbouwen

De belangrijkste uitdaging van de energiecoöperatie is het leggen van bewonersrelaties en het meenemen van bewoners in de energietransitie. Uitdaging is dat we als bewoners bewustzijn krijgen van de gevolgen van klimaatverandering, de mogelijke maatregelen voor de eigen omgeving en de vanzelfsprekendheid om daar lokaal met elkaar in te investeren en verantwoordelijkheid te nemen voor het verduurzamen van de eigen woning en de gemeenschap. We zorgen voor een uitgebreide informatievoorziening zodat zo veel mogelijk mensen op basis van kennis kunnen beslissen over het verduurzamen van de woningen en de buurt. Daarmee bouwen we aan een basis voor zeggenschap en eigenaarschap van bewoners over de energietransitie in hun eigen omgeving.

Bereikbaarheid, energieloket en energiecafé

De energiecoöperatie is dagelijks bereikbaar via telefoon, email en website, het energieloket voor vragen van bewoners en het energiecafé rond een actueel thema. Het energieloket Kortenhoef (Dodaarslaan 2b) is dagelijks van 10-16 uur open voor vragen van bewoners en het energiecafé Kortenhoef op woensdag van 15-16.30 uur. Het energieloket Loosdrecht (Bibliotheek) is open op maandagavond van 19-20 uur en het energiecafé Loosdrecht van 20-21.30 uur. Het energieloket Nederhorst den Berg (sociaal cultureel centrum) is elke donderdagavond open van 18.30-20.00 uur en het energiecafé Nederhorst den Berg van 20-21.30 uur. Er is een speciaal team dat, ondersteund door energiecoaches, de energiecafés organiseert en mensen zoekt die de actuele thema's willen en kunnen presenteren. Soms worden opnames gemaakt die later weer gebruikt kunnen worden.

Duurzaamheidscentrum

Sinds februari 2024 zijn we gehuisvest aan de Dodaarslaan 2b dat we inrichten als Duurzaamheidscentrum. Bewoners kunnen daarnaast een diversiteit aan informatie en een vraagbaak ook de tentoonstelling Kompas op Groen bekijken en voorbeelden zien van bijvoorbeeld een warmtepomp en andere verduurzamingsmaatregelen.

Informatieavonden

Naast de wekelijkse energiecafés waar actuele thema's aan bod komen, houden we informatieavonden over acties en projecten zoals de collectieve inkoopactie, de lokale isolatieaanpak, de warmtetransitie en de coöperatieve energieopwekking.

Media voor het informeren van bewoners

We verspreiden informatie via verschillende media, zoals de website ECWijdmeren, de nieuwsbrief voor alle contacten en leden, en flyers voor acties. We gebruiken alle lokale en regionale media om bewoners te informeren over actuele acties zoals Weekblad Wijdmeren, Nieuwsster, Wijdmeren informeren (gemeente), Facebookpagina energiecoöperatie en Facebookpagina's per dorp. Voor speciale gebeurtenissen benaderen we daarnaast ook de

Gooi- en Eemlander. Samen met de gemeente zorgen we voor persberichten over de speciale acties die we organiseren of nieuwe projecten die we uitvoeren. We hebben een YouTubekanaal ECWijdemeren met korte video's die we regelmatig ook communiceren via sociale media. Verder staan we op alle (jaar)markten in de dorpen.

Leidraad voor medewerkers

Naar mate we groter worden moeten we steeds meer aandacht besteden aan afstemming en borging van onze werkwijzen. De 'leidraad voor medewerkers' is de plek voor medewerkers waar alle belangrijke documenten, handleidingen en stappenplannen staan en actueel gehouden worden. De leidraad is geordend naar de vier pijlers (klimaatbewustzijn, energiebesparing, energieopwekking, buurtwarmte).

Regionale Scholing en Intervisie

Voor alle betrokken bewoners die als medewerker van de energiecoöperatie vrijwillig of betaald meewerken aan de energietransitie organiseren we (bij)scholing en intervisie, dit doen we regionaal samen met de andere energiecoöperaties in het Gooi. We organiseren een uitgebreid scholingsprogramma en een kennisbank. Alle medewerkers van de coöperatie starten met de basistraining voor energiecoaches (ook als ze geen energiecoach worden). De basistraining voor energiecoaches bestaat nu uit zes dagdelen: introductie, bouwkundig, installatietechnisch, gesprekstechniek, Hoomdossier en praktijkcasus. Verder organiseren we een jaarlijks bijscholingsprogramma zoals een training warmtescans, een training warmtepompen, een training waterzijdig inregelen en werkgroepen waar actuele thema's nader verdiept worden en nieuwe bijscholing wordt voorbereid. Presentaties, opnamen en documenten van deze bijscholing wordt geplaatst in een kennisbank voor alle energiecoaches in de regio. Naast deze regionale (bij)scholing organiseren we lokaal intervisiemomenten en een tweemaandelijks Groot Team waarin actuele thema's doorgenomen worden. Ook stimuleren we energiecoaches om de actuele thema's van het energiecafé zelf ook te volgen.

Energie-educatie Kompas op Groen

De energie-educatie Kompas op Groen bestaat uit een tentoonstelling en een lesprogramma voor alle basisscholen in Wijdemeren. De tentoonstellingslessen en de juniorenergiecoach opdrachten worden gegeven door de energiecoaches. Voor 2024 combineren we dat met een creatieve les voor het maken van posters over energiebesparing. Dit wordt ondersteund door twee kunstdocenten. De mooiste van deze posters zullen tentoongesteld worden op verschillende plekken en worden gebruikt voor acties. In 2024 gaan we de tentoonstelling breder inzetten, bijvoorbeeld bij evenementen. Ook onderzoeken we de idee om een nieuwe versie van de tentoonstelling geschikt te maken om buiten te plaatsen. Daarnaast investeren we in 2024 in het opzetten van een jeugdteam (basisschool tot 12 jaar) en een jongerenteam (VO vanaf 12 jaar).

Duurzame dorpen in actie 2024

Voor Duurzame Dorpen in Actie 2024 nodigen we bewoners uit om met nieuwe initiatieven te komen die bijdragen aan het verduurzamen van de dorpen. Voorbeelden van nieuwe initiatieven van bewoners zijn het plaatsen van windturbines op woningen, het bouwen van vleermuistorens en buurtbatterij. We organiseren een initiatieventafel rond deze initiatieven waar groepjes bewoners meedenken om een initiatief verder helpen. In een tweede bijeenkomst kunnen de initiatieven zich presenteren aan een jury die twee winnaars kiest als de mooiste en meest kansrijke initiatieven. Deze krijgen een geldprijs waarmee het initiatief verder gebracht kan worden.

Daarnaast nodigen we bewoners met een duurzame woning of aanpak uit om tijdens een duurzame voorbeeldhuizenroute hun huis open te stellen voor bezoekers en te vertellen over de manier waarop zij de verduurzaming hebben aangepakt of de mogelijkheden daartoe hebben gevonden (subsidies, energiebespaarlening ed).

Energiebesparing

Onderzoek energiestaat woningen: verduurzaming en isolatiemaatregelen

Een woning verliest warmte via buitenmuren, vloer, dak, ramen en deuren. Als de woning goed geïsoleerd is, dan is het warmteverlies klein. Via straatgesprekken, energiecoachgesprekken en warmtescans brengen we de aandacht voor de energiestaat van de woningen en de buurt op gang. Ambitie is om in 2024 naast de energiecoachgesprekken met het Hoomdossier (het digitaal energiebesparingsplan voor bewoners) in een aantal wijken een huis-aan-huis-onderzoek te doen naar de energiestaat van de woningen in de buurt. Speciaal voor dit onderzoek hebben we in 2023 een quick-woningdossier ontwikkeld. Bewoners kunnen dit woningdossier op papier of digitaal invullen.

De energiestaat van de woningen hangt af van het bouwjaar van de woning, het type woning en de verduurzaming van de woning tot nu toe. Een woning uit de jaren zestig is van oorsprong minder geïsoleerd dan een woning uit de jaren tachtig. Veel woningen zijn in de loop van de jaren verder verduurzaamd, maar daar zit veel diversiteit in. De rijksoverheid heeft een nationale isolatiestandaard ontwikkeld die we als norm gebruiken. De standaard houdt rekening met de bouwkundige kenmerken van de woning. De isolatiestandaard geeft aan wanneer een woning goed geïsoleerd is en hoeveel warmte er nodig is om deze te verwarmen. Een belangrijk aandachtspunt om mee te nemen bij isoleren is ventileren.

Naast de bouwkundige en installatietechnische kenmerken gaat het ook om gedrag en behoefte van bewoners. Energiegebruik en warmtebehoefte verschillen sterk per bewoner. We inspireren bewoners om bewust om te gaan met energiegebruik en bevragen comfortwensen. We hanteren een lijst met tips voor energiegebruik en normen voor warmte.

Meerjarig project Lokale Isolatie Aanpak (LIA)

We hebben samen met de gemeente Wijdmeren de Lokale Isolatie Aanpak ontwikkeld. De aanpak is erop gericht om matig of slecht geïsoleerde koopwoningen te verduurzamen naar minimaal een energielabel C. Deze aanpak wordt gefinancierd vanuit het Nationale Isolatie Programma (NIP). De aanpak voorziet in een maatwerkadvies, een uitvoeringsplan, begeleiding bij de uitvoering en een extra subsidie naast de bestaande ISDE-subsidie. Ook zijn er doe-het-zelf-mogelijkheden. Dit project loopt door tot 2027. Voor dit project zijn de komende jaren in steeds nieuwe tranches subsidies aan te vragen. De eerste subsidie voor

220 woningen is al toegekend. Er zijn drie EP-Adviseurs aangetrokken om de maatwerkadviezen uit te voeren en nieuwe labels vast te stellen. De procesbegeleiding ligt bij het bureauteam en energiecoaches worden getraind in het houden van speciale energiecoachgesprekken voor de LIA.

Meerjarig project eerste hulp bij stijgende energielasten (energiearmoede)

Het project Eerste Hulp bij Energielasten (EHBE) draait nu twee jaar en het is duidelijk dat de beschikbaarheid en steun voor deze doelgroep een vast onderdeel is geworden van ons werk als energiecoöperatie. De energiearmoedegelden die het rijk daarvoor beschikbaar stelt, zijn nog uitgebreid en kunnen ingezet worden tot 2026. Een deel van deze subsidie gaan we inzetten in combinatie met de LIA. Voor bewoners die in aanmerking komen voor de energietoeslag of vergelijkbaar bieden we bij de LIA nog een extra subsidie tot maximaal € 4000.

Iedereen die problemen heeft met de energielasten kan ook de komende jaren vanuit de EHBE hulp op maat krijgen. Zowel kleine bespaarmaatregelen als verduurzaming van de woning, vervanging van apparaten en een diversiteit aan aanvullende warmteoplossingen die het gebruik van gas beperken. We werken hierin samen met de woningcorporaties en de gemeente. Voor iedere bewoner wordt samen met de vertrouwenspersoon (bureauteam) een maatwerkoplossing gezocht. Energieklussers helpen zo mogelijk direct met het uitvoeren van energiebesparende maatregelen. Met de woningcorporaties wordt periodiek afgestemd.

De energiecoachteams per dorp

De energiecoachteams hebben inmiddels een breed pakket van activiteiten. Naast de energiecoachgesprekken met Hoomdossier, de warmtescans en het wekelijkse energieloket en -café werken ze mee aan bovengenoemde LIA en EHBE. Ook zorgen de energiecoaches voor warmtepompgesprekken en waterzijdig inregelen. Verder zijn energiecoaches aanwezig bij straatgesprekken, begeleiden bewoners bij de collectieve inkoopacties, helpen bij de acties voor kleine bespaarmaatregelen, de energie-educatie Kompas op Groen op de basisscholen en de projecten voor buurtwarmte. Dit pakket van activiteiten wordt in 2024 voortgezet en waar nodig uitgebreid.

- Energiecoachgesprekken

Gesprekken van energiecoaches bij bewoners thuis over de mogelijkheden van energiebesparende maatregelen aan de woning. Zowel kleine bespaarmaatregelen als het verduurzamen van de woning, subsidiemogelijkheden en energiebespaarleningen worden doorgenomen.

Energiecoaches zijn betrokken bewoners, ervaringsdeskundigen of vrijwillige professionals, die via de energiecoöperatie zijn opgeleid om bewoners te ondersteunen bij het verduurzamen van hun huis.

- Hoomdossier

De energiecoaches gaan in gesprek met bewoners aan de hand van een digitaal energiebesparingsplan dat is ontwikkeld door Hoom. Hoom is onderdeel van Energie Samen, onze landelijke koepel. Zowel de bewoner als de energiecoach heeft toegang

tot dit dossier. Bewoners kunnen samen met de energiecoach op een systematische wijze de energietoestand van de woning vastleggen, een plan voor verduurzaming ontwikkelen en wensen en plannen bijhouden.

Het Hoomdossier is het afgelopen jaar sterk vernieuwd en biedt steeds meer mogelijkheden om alles van een bewoner vastteleggen. Voor 2024 wordt aan alle energiecoaches een extra training gegeven om met het Hoomdossier te werken, gegevens en documenten op te slaan en communicatie vast te leggen.

- Kleine bespaarmaatregelen

Verminderen van energiegebruik zit soms in kleine maatregelen, zoals het vervangen van lampen, tochtstrips, radiatorfolie, radiatorventilatoren, brievenbusborstels, standbykillers, douche-timers, tijd klokken, enzovoort. Energiecoaches brengen deze onder de aandacht van bewoners en waar nodig helpen ze ook bij het aanbrengen van de kleine bespaarmaatregelen.

- Quickwarmtescans en collectieve quickwarmtescans (zie winteracties)

Energiecoaches zijn naast het doen van energiecoachgesprekken speciaal getraind in het doen van quickwarmtescans met warmtecamera's om energielekken in de woningen op te sporen. Warmtescans worden ivm temperatuur aangeboden vanaf november tot begin maart. Gekoppeld aan de straatgesprekken voor de buurtverkenningen worden ook collectieve warmtescans aangeboden.

- Energiecoachgesprekken voor warmtepompen

- Waterzijdig inregelen (zie winteracties)

- Straatgesprekken

Via straatgesprekken organiseren we de ontmoeting tussen bewoners. De hele straat wordt uitgenodigd om samen in gesprek te gaan over de mogelijkheden voor energiebesparing en energieopwekking in de straat. Huizen worden vergeleken. Ideeën over verduurzaming, kennis van de eigen woning en concrete maatregelen worden uitgewisseld en collectieve inkoopacties voorbereid.

- Projecten en activiteiten

Energiecoaches werken verder mee in verschillende projecten en ondersteunen bewoners bij activiteiten zoals energieklassen, collectieve inkoopacties, energie-educatie, eerste hulp bij stijgende energielasten, zetmop60, waterzijdig inregelen, energieopwekking en de wijkuitvoeringsplannen.

De collectieve inkoopacties (regionaal krachten bundelen)

Ook in 2024 organiseren we vanuit Energie Verbonden (samenwerkingsverband van energiecoöperaties in het Gooi) collectieve inkoopacties voor isolatie, zonnepanelen en groene daken en warmtepompen. Regionaal worden contacten gelegd met bedrijven en wordt de uitvoering voorbereid en gemonitord. De energiecoaches zorgen voor de lokale campagnes, bewonersavonden met de bedrijven in voor- en najaar en waar nodig de begeleiding van bewoners en energiecoachgesprekken. Voor een aanvraag warmtepomp wordt altijd eerst een energiecoachgesprek gedaan om te beoordelen of het huis al toe is aan een warmtepomp. In 2024 werken we ook aan een lijst met betrouwbare regionale bedrijven

die voorbereid zijn op het verduurzamen van woningen en waar bewoners een beroep op kunnen doen.

Klaar voor de Winter

Klaar voor de Winter is de campagne waarmee de winteracties in gang worden gezet. Er zijn verschillende acties waar we eind oktober mee starten en die doorlopen tot uiterlijk eind maart (afhankelijk van de temperatuur). We onderscheiden vier winteracties waar we op uitnodigen: warmtescans, waterzijdig inregelen, zetmop60 en lokaal je huis verwarmen.

Winteractie warmtescans

Naast een energiecoachgesprek kunnen leden van de coöperatie tussen november en maart een quickwarmtescan laten maken en de energielekken in de woning opsporen. Een eerste indruk van onnodig energieverlies. Energiecoaches zijn speciaal getraind in het maken van warmtescans. Naast het lidmaatschap kost een quickwarmtescan € 25. Dit geld gebruiken we om de kosten van de warmtecamera's te dekken. Bewoners die een straatgesprek organiseren krijgen collectief een quickwarmtescan cadeau.

Winteractie waterzijdig inregelen

Waterzijdig inregelen begint met het vergelijken van de temperatuur van het water dat in en uit de radiatoren stroomt, doormiddel van een infraroodthermometer. Als de cv-ketel niet goed is ingeregeld, dan is er geen goede verdeling van het water en worden de radiatoren vlak bij de ketel ontzettend warm, terwijl de andere radiatoren een stuk minder goed verwarmen. Ook kun je last hebben van geluidsklachten in de radiator. In ieder geval is de warmteafgifte dan niet efficiënt. We hebben in 2023 een werkwijze voor waterzijdig inregelen uitgewerkt die ook dit jaar zal worden uitgevoerd. Voor installatiewerk dat kan voortkomen uit een meting wordt samengewerkt met installateurs waar we naar kunnen verwijzen.

Winteractie zetmop60

Zetmop60 is enkele jaren geleden samen met Urgenda gestart en wordt steeds meer vanzelfsprekend, ook voor installateurs. Veel cv-ketels staan nog op de fabrieksinstelling van 80°C maar werken efficiënter op 60°C. Bewoners worden uitgenodigd om met behulp van eenvoudige [instructiefilmpjes van de diverse fabrikanten](#) zelf de cv-ketel op 60°C te zetten en zo energie en geld te besparen. Zetmop60 is een mooie test voor een bewoner die willen weten of hun huis voldoende is geïsoleerd voor een alternatieve warmteoplossing. Deze snelle besparing scheelt veel gas en dus CO2. Bewoners sturen een foto van zichzelf met de 60°ketel voor op de website. De leukste foto van deze winter krijgt een prijs.

Winteractie lokaal je huis verwarmen

Welke ruimtes gebruik je in je huis en hoe kun je die het beste verwarmen en eventueel bijverwarmen? Welke middelen zoals infraroodverwarming, warmtedekens, thermostaatknoppen, gordijnen enzovoort kun je daarvoor inzetten?

Buurtwarmte

Wijkuitvoeringsplannen

In de transitievisie warmte van de gemeente Wijdmeren (najaar 2021) zijn vier verkenningsbuurten benoemd, te weten: Blijkpolder Nederhorst den Berg, Ankeveen Kern, Kortenhoef Noord, Nieuw-Loosdrecht Noord. Voor deze vier wijken is in 2022/2023 een buurtverkenning uitgevoerd. Als vervolg op deze buurtverkenningen zijn twee buurten geselecteerd waar het aanleggen van een warmtenet kansrijk is. Dit zijn Nederhorst den Berg Blijkpolder en Kortenhoef Noord. De andere twee verkenningsbuurten Loosdrecht Noord en Ankeveen kern onderzoeken we of er mogelijkheden zijn om collectief aan individuele warmteoplossingen te werken.

Voor Nederhorst den Berg Blijkpolder gaat het in 2024 om de voorbereiding van het wijkuitvoeringsplan voor een warmtenet. Voor Kortenhoef Noord starten we voordat we het plan voor een warmtenet nader gaan uitwerken eerst nog een uitgebreid isolatietraject. Voor Loosdrecht Noord en Ankeveen kern lijkt een warmtenet niet haalbaar en ligt de focus op een isolatietraject ter voorbereiding van individuele warmtepompen of nieuwe ontwikkelingen.

Ambitie voor Nederhorst den Berg Blijkpolder is om eind 2024 een wijkuitvoeringsplan te hebben. Of dat haalbaar is zal de praktijk leren. Er is een aparte projectleider aangetrokken om dit wijkuitvoeringsplan voor te bereiden. Met name het werven van een goed en betrouwbaar bedrijf dat zich wil inzetten om het warmtenet concreet te maken, terwijl er pas een beslissing genomen kan worden na commitment van bewoners zal niet meevallen. Maar vooralsnog gaan we bij de planning uit van eind 2024.

Bewonerscontactgroep Nederhorst

Voor de communicatie met bewoners tijdens het voorbereiden van het wijkuitvoeringsplan vormen we een bewonerscontactgroep Blijkpolder. Daarnaast blijven bewonersavonden, straatgesprekken en werkgroepen middelen om te zorgen dat we samen met bewoners zoveel mogelijk kennis opbouwen en tot weloverwogen beslissingen kunnen komen. Samen met bewoners worden de uitgangspunten voor de warmtetransitie vastgesteld, zoals zeggenschap en eigenaarschap van bewoners in de toekomstige warmtevoorziening en betaalbaarheid.

Kerngroep

Met een aantal partijen die intensief betrokken zijn vormen we een kerngroep:

- Woningcorporaties vertegenwoordigen de meeste huurwoningen in de wijk (ongeveer 30%)
- Waternet: eigenaar/beheerder van de bron
- Liander: afstemmen over capaciteit elektriciteit en afbouw gas
- Gemeente: ambtenaar duurzaamheid en schakel naar andere afdelingen gemeente zoals riolering en ruimtelijke ordening
- Vertegenwoordiging bewonerscontactgroep

Coöperatief warmtebedrijf

Ook de opzet van het coöperatieve warmtebedrijf vraagt om aandacht, naast het voorbereiden van het warmtenet zelf. Het gaat om het borgen van de zeggenschap en eigenaarschap van bewoners, de leveringszekerheid en de betaalbaarheid van warmte. Dit door het opzetten van een goed bedrijf voor exploitatie en beheer van het warmtenet en de levering. Om zeggenschap en eigenaarschap te regelen zijn bewoners voor meer dan 50% eigenaar. Gemeente wil vooralsnog zelf geen partner worden in het warmtebedrijf, maar steunt wel bewoners in een coöperatief warmtebedrijf. Waternet wil vooralsnog ook geen partner zijn, maar is wel eigenaar en beheerder van de warmtebron. Uitdaging is om te kijken waar we Waternet in mee kunnen nemen.

Energieopwekking

Lokale 100% groene energie

Als energiecoöperatie wekken we via onze coöperatieve zonnestroominstallaties zelf stroom op. We zijn als energiecoöperatie lid van om|nieuwe energie, een coöperatieve energieleverancier zonder winstoogmerk. Wij leveren onze energie van de coöperatieve energieopwekking aan om|nieuwe energie en nodigen bewoners uit om samen te investeren in 100% lokale groene energie. Kunnen we toe naar lokaal eigenaarschap van onze energieleverantie? Een belangrijk speerpunt voor 2024 om nader te onderzoeken. Het wordt steeds meer vanzelfsprekend dat we lokale energievoorzieningen gaan opbouwen. Een manier om daar naar toe te groeien is zelflevering. Zelflevering is de trend waarbij gemeenten, wijken, bedrijven hun eigen elektriciteit opwekken en lokaal gebruiken of aan anderen leveren. Er wordt gebruik gemaakt van een platform om zelf energie in te kopen. Om|nieuwe energie kan zo'n platform met ons realiseren.

Projecten energieopwekking

Sinds een aantal jaren werken we aan een grote-dakenplan waarbij we bedrijven uit Wijdmeren proberen te motiveren om hun daken te beleggen met zonnepanelen voor eigen gebruik of voor de buurt. We werken aan verschillende projecten om dat te realiseren. We onderscheiden SCE-projecten voor coöperatieve energieopwekking en SDE-projecten voor de dakeigenaar zelf. We kijken ook naar energieopwekking met energieopslag en/of eventueel kleine windmolens of windturbines.

Samen met enthousiaste ondernemers organiseren we een koplopersgroep. Bedrijven die initiatieven nemen op het gebied van de energietransitie, elkaar inspireren en voorbeeld willen zijn voor anderen. Daarnaast organiseren we netwerkbijeenkomsten voor bedrijven in Wijdmeren om verduurzaming in het algemeen en het beleggen van daken in het bijzonder te stimuleren.

Nieuwe SCE projecten vragen een lange voorbereiding. In de eerste fase zijn dat de gesprekken met eigenaren om toestemming te krijgen voor het gebruiken van een dak. Op dit moment zijn we met verschillende eigenaren in gesprek, maar er zijn nog geen concrete afspraken gemaakt. Ambitie is wel om in 2024 weer een SCEproject te realiseren. SCE-projecten worden ter besluitvorming in de ALV ingebracht voordat ze definitief worden.

20% energie-inkoop gemeente

We hebben als samenwerkende energiecoöperaties via Energie Verbonden afspraken gemaakt met de gemeenten in de regio over de energie-inkoop van gemeenten. 20% van de energie-inkoop van de gemeente gaat via de energiecoöperatie. De energiecoöperatie regelt deze energie-inkoop via om|nieuwe energie (coöperatieve energieleverancier) waar we als energiecoöperatie lid van zijn. De energiecoöperatie zorgt voor de dekking van deze energie-inkoop via grote daken. Ambitie is om er de komende twee jaar naar toe te werken dat straks de totale energie-inkoop van de gemeente via de energiecoöperatie gaat en lokale dekking wordt gerealiseerd. Dat is nog wel een opgave.

Toelichting verwachte budgetten 2024

Leden van de energiecoöperatie betalen lidmaatschapsgeld en daarnaast worden de activiteiten van onze basisorganisatie en onze pijlers bekostigd vanuit subsidies die we van de gemeente ontvangen. Ook de rijks en provinciale subsidies ontvangen we via de gemeente. Alleen de subsidieaanvragen voor een tweetal kleine projecten van tienduizend euro, verlopen rechtstreeks vanuit de provincie. Ten slotte ontvangen we ook inkomsten uit onze opwekinstallaties.

Inrichting duurzaamheidscentrum

Lidmaatschapsgeld wordt gebruikt voor de inrichting van het Duurzaamheidscentrum. De energiecoöperatie heeft ruim 700 leden en het lidmaatschapsgeld is € 12 per jaar.

Margevergoeding energielevering

De energiecoöperatie Wijdmeren is lid van om|nieuwe energie en bouwt mee aan coöperatieve 100% groene energielevering. De energiecoöperatie ontvangt een margevergoeding voor klanten die uit Wijdmeren komen. De eigen opgewekte stroom wordt ook ingekocht door om|nieuwe energie. Ook beheren wij 20% van de energieinkoop van de gemeente waarvoor wij ook een vergoeding ontvangen (GVO). Margevergoeding en GVO worden gebruikt om de lokale energielevering verder te brengen.

Postcoderoosprojecten (PCR)

De jaaropbrengst van de PCR installaties wordt jaarlijks in januari vastgesteld. We hebben twee PCR installaties: Fuik en Scouting. Participanten van postcoderoos-projecten krijgen een korting op de energiebelasting. Deze korting wordt uitgekeerd via de energieleverancier en wordt meestal direct verrekend met de jaarrekening van de bewoner.

De opbrengst uit de energieopwekking wordt gebruikt om de kosten van onderhoud, verzekeringen, beheer en toekomstige risico's te dekken. Is er opbrengst over dan kunnen we dit volgens de statuten inzetten als bijdrage aan een project, bijdrage aan een goed doel of uitkeren aan de participanten. Dit wordt jaarlijks vastgesteld.

Opbrengsten coöperatieve energieopwekking (SCE)

De jaaropbrengst van de opgewekte energie van de SCE installaties wordt in januari vastgesteld. Sinds 2021 is er een nieuwe landelijke regeling voor coöperatieve energieopwekking. Voor deze SCE projecten wordt jaarlijks de hoogte van de subsidie vastgesteld op basis een minimale garantie prijs per Kwh. Deze garantieprijs geldt voor 15 jaar. We hebben inmiddels twee SCE-projecten: Stal Hilverzicht en TV Nederhorst.

Subsidie overzicht

Aangezien de komende maanden de afspraken met de gemeente nog nader uitgewerkt worden, geven we een meerjaren overzicht van de budgetten die beschikbaar zijn, maar nog geen volledige begroting. Daarnaast zijn we aan het onderzoeken welke aanpassingen nodig zijn in onze financiële beheersing om te gaan voldoen aan de controle wensen van de gemeente en aan onze eigen behoefte om maandelijks een actueel inzicht te hebben.

- Basisorganisatie
Een jaarlijkse subsidie van de gemeente Wijdemeren voor de basisorganisatie. We zijn samen met de gemeente een meerjarenconvenant aan het voorbereiden om als bewonersorganisatie voor de energietransitie de komende jaren een stevige basis neer te zetten en voorbereid te zijn op de vraagstukken en projecten die op ons afkomen. In het convenant wordt ook de nieuwe subsidie voor de basisorganisatie vastgesteld.
- Energieloket
Voor het energieloket (Dodaarslaan 2b) heeft de gemeente een meerjaren provinciale subsidie aangevraagd
- Energiebesparingsadviezen
De basis van onze organisatie zijn de vrijwillige energiecoaches die dagelijks of wekelijks een diversiteit aan energiecoachgesprekken voeren. Voor energiebesparingsadviezen heeft de gemeente een meerjaren provinciale subsidie aangevraagd. Energiecoaches krijgen een vrijwilligersvergoeding. Er is een betaald bureauteam voor de bewonerscontacten en de planning.
- Energiearmoede
De landelijke subsidie voor energiearmoede loopt van 2022 tot 2026. Met de uitvoering van de EHBE zijn we begonnen in 2022. We mogen de totale subsidie inzetten en verantwoorden tot eind 2025. Uit deze subsidie worden naast de vertrouwenspersoon en de kosten voor energiekussers, alle kleine bespaarmaatregelen gefinancierd en zo nodig grote apparaten. Naast de EHBE wordt hieruit gefinancierd de energie-educatie en vanaf 2024 de extra subsidie LIA voor bewoners die in aanmerking komen voor de energietoeslag of vergelijkbaar.
- Lokale Isolatie Aanpak
De subsidie voor lokale isolatie aanpak (LIA) wordt in verschillende tranches opgebouwd en loopt door tot 2027. Daarnaast wordt het budget van de energiearmoede mede ingezet voor de LIA. Het betreft een extra subsidie voor bewoners die in aanmerking komen voor de energietoeslag of vergelijkbaar.
- Klaar voor de winter (provincie)
Eenjarige subsidie aangevraagd bij de provincie
- Voorbereiden wijkuitvoeringsplannen
Voor de wijkuitvoeringsplannen is de subsidie een combinatie van provincie, rijk en gemeente. Voor de Blijkpolder Nederhorst den Berg wordt een concreet wijkuitvoeringsplan voor een warmtenet voorbereid samen met een kerngroep van partijen en een bewonerscontactgroep Blijkpolder. Voor Kortenhoef maken we ook een plan, maar dit zal eerst gericht zijn op isoleren voordat het wijkuitvoeringsplan voor het warmtenet voorbereid wordt.
- Grote daken bedrijven
Doorlopende subsidie. Het grote dakenplan loopt nog twee jaar.
- Verduurzamen bedrijven
Project laagdrempelige voorbereiding op stimulerend toezicht voor bedrijven
- Voorbereiden SCE projecten (provincie)
Voorbereiden SCE project 2024 en participatie door bewoners

Energiecoöperatie Wijdmeren
Dodaarslaan 2b 1241XJ Kortenhoef
Info@ECWijdmeren.nl
ECWijdmeren.nl

Bank NL67 TRIO 0338 8629 00
KvK 71045228
BTWnummer NL858558543B01